

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	41.
Nastavna cjelina / tema	V. ISUS KRIST – OSLOBODITELJ
Nastavna jedinica / podtema	3. Prispodobе I.

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.6.2. Učenik navodi i objašnjava temeljne književne vrste u Bibliji.

OŠ KV A.6.2. Učenik analizira odabrane biblijske novozavjetne tekstove (književna vrsta, temeljni sadržaj, likovi).

OŠ KV A.6.2. Učenik objašnjava pojam prispodoba.

OŠ KV A.6.2. Učenik objašnjava značenje pojma kraljevstvo Božje.

OŠ KV A.6.2. Učenik otkriva dublju životnu poruku biblijskih tekstova.

Ključni pojmovi	prispodoba, parabola, književne vrste u Bibliji, preneseno značenje, sijač, kukolj, zrna gorušičino, kvasac, izgubljena ovca, kraljevstvo Božje
Središnje / problemsko pitanje	Zašto Isus govori u prispodobama i kako slike sjemena, kukolja, rasta i izgubljene ovce otkrivaju dublju poruku o kraljevstvu Božjem?
Nastavne metode	rad s udžbeničkim i biblijskim tekstom, podjela teksta na odlomke s naslovima, razgovor, uspoređivanje, klasifikacija, rad s videom, dramatizacija, vizualno organiziranje i crtanje
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama, mješoviti rad
Nastavna sredstva	udžbenik, radna bilježnica, digitalni udžbenik, bilježnica, računalo i projektor, videozapis, radni predlošci i kartice, bojice i papir
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti: uku A.3.3., uku C.3.3.; Hrvatski jezik: OŠ HJ A.6.1., OŠ HJ A.6.2.; Informatika: C.6.1.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: praćenje prepoznavanja književne vrste, traženja prenesenoga značenja i povezivanja svakodnevnih slika s porukom kraljevstva Božjega.

Vrednovanje kao učenje: samoprocjena koliko učenik može objasniti pojam prispodobe i razlikovati doslovnu sliku od dublje poruke.

Vrednovanje naučenoga: kratka provjera značenja četiriju vrsta tla te poruka prispodoba o kukolju, zrnu gorušičinu, kvascu i izgubljenoj ovci; formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, otvori nam uši za Tvoju riječ i srce za njezinu dublju poruku. Kao što sjeme treba dobro tlo, neka i naše misli budu spremne primiti ono što nas Isus poučava kroz jednostavne priče. Daj da Tvoja riječ u nama donese dobar plod. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pokazati jedno sitno sjeme. Učenici deset sekundi šute i u sebi dovršavaju: „Od nečega tako malenoga može nastati...”

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 68–69.”

Ili:

„Učenici će odabrati jedno blaženstvo i napisati jedan konkretan primjer kako bi se moglo živjeti u školi.”

Motivacija:

Učenici motre na projekciji šaku sjemenja ipojedinačno zapisuju što sve sjeme može značiti osim doslovne biljke. U paru biraju jednu metaforičku ideju.

Razgovor:

- Može li isti predmet imati doslovno i preneseno značenje? (Može.)
- Zašto je ponekad lakše razumjeti poruku kroz priču nego kroz definiciju? (Priča koristi poznate slike i lakše se pamti.)
- Koje svakodnevne slike bi današnji učitelj mogao koristiti za važnu poruku? (Odgovori mogu biti različiti.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo temu „Prispodobе“. Posebno ćemo uočiti zašto Isus uzima poznate slike iz svakodnevnoga života i preko njih vodi slušatelja prema prenesenom značenju i dubljoj poruci. Istraživat ćemo: Zašto Isus govori u prispodobama i kako svakodnevne slike otkrivaju dublju poruku o kraljevstvu Božjem?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u paru i zajednička provjera, 13 minuta)

Rad u paru. Učenici svakom odlomku daju naslov od najviše četiri riječi i napišu jednu rečenicu koja sažima njihovu glavnu misao. Na kraju parovi slažu naslove logičnim redoslijedom i zajednički odgovaraju zašto prispodoba nije samo „obična priča“.

Rješenje: Mogući naslovi: Dijete i razumljiv jezik; Isus govori slikama iz života; Književne vrste u Bibliji; Preneseni smisao i dublja poruka.

Ili:

Učenici će pročitati tekst „Prispodobе“, odgovoriti na pitanja i promatrati shematski prikaz.

Razgovor:

- Zašto roditelj djetetu ponekad govori kroz priču? (Da bi mu nešto približio razumljivim jezikom.)
- Zašto Isus koristi slike iz svakodnevnoga života? (Ljudi ih poznaju i preko njih mogu razumjeti dublje stvarnosti.)
- Kako se još nazivaju prispodobе? (Parabole.)
- Koliko ih približno ima u Novom zavjetu? (Oko 40.)
- Što se u prispodobi mora tražiti osim doslovne radnje? (Preneseni smisao i dublja poruka.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

KAKO ČITAM PRISPODOBU?

Sažetak iz udžbenika:

KNJIŽEVNE VRSTE U BIBLIJI – povijesne knjige; knjige zakona; proročke knjige; pjesme; pisma (poslanice); knjige mudrosti.

NEKE OD ISUSOVIH PRISPODOBA – Sijač; Kukolj; Kvasac; Zrno gorušičino; Blago i dragocjeni biser; Izgubljena ovca.

PRISPODOBE – jednostavne, kratke priče iz svakodnevnog života u kojima se glavne misli izriču slikovitim usporedbama (imaju preneseno značenje).

Kršćanski naglasak: Isus kroz jednostavne slike iz svakodnevnoga života otkriva stvarnost kraljevstva Božjega. Božja riječ traži otvoreno srce kako bi donijela plod; dobro i zlo rastu jedno uz drugo i traže strpljenje i razlučivanje; kraljevstvo može započeti neznatno poput zrna ili kvasca, ali ima snagu rasti i mijenjati život. Bog pritom traži i raduje se svakom čovjeku koji se udaljio i ponovno mu se vraća.

Aktivnost 2: Književne vrste u Bibliji (individualni rad, 7 minuta)

Učenici će prema popisu iz udžbenika rasporediti primjere u odgovarajuću književnu vrstu. Ako neki primjer ne poznaju, služe se logikom naziva vrste i zajedničkom provjerom.

Rješenje: Književne vrste iz udžbenika: proročke knjige, knjige mudrosti, povijesne knjige, pisma (poslanice), pjesme, knjige zakona.

Radni predložak:

KNJIŽEVNA VRSTA	PRIMJER / ŠTO OČEKUJEM U TEKSTU
_____	proročka poruka
_____	mudre izreke i pouke
_____	događaji i osobe
_____	poruka zajednici
_____	molitva i pjesnički govor
_____	zapovijedi i pravila

Aktivnost 3: Slika i preneseno značenje (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će povezati svakodnevnu sliku iz prispodobe s mogućim prenesenim značenjem. Zatim biraju jedan par i objašnjavaju kako slika pomaže razumjeti poruku.

Rješenje: Sjeme – Božja riječ / početak; tlo – čovjekovo srce i odgovor; kvasac – skriveno djelovanje koje mijenja cjelinu; zrno gorušičino – mali početak koji raste.

Radni predložak:

SLIKA IZ ŽIVOTA	PRENESENO ZNAČENJE
sjeme	_____
tlo	_____
kvasac	_____
zrno gorušičino	_____

Aktivnost 4: Cvijet i plod (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pročitati misao Rabindranatha Tagorea iz udžbenika. Zatim je povezuju s biblijskim tekstom o dobru tlu i objašnjavaju što „plod“ može značiti u životu.

Rješenje: Plod označuje ono dobro što iz slušanja i prihvatanja Božje riječi nastaje u životu: odluke, dobra djela, vjernost, ljubav, promjena.

RABINDRANATH TAGORE, indijski pjesnik

“Cvijet s tugom gubi latice, ali umjesto njih s radošću očekuje plod.”

Mt 13,23

Zasijani na dobru zemlju – to je onaj koji Riječ sluša i razumije, pa onda, dakako, urodi i daje: jedan stotruko, jedan šezdesetotruko, a jedan tridesetotruko.

Što „plod“ može značiti u životu?

Aktivnost 5: Kakvo sam tlo, Bože moj? (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će pročitati molitveni tekst iz udžbenika. Izdvajaju tri riječi koje opisuju što je potrebno da Riječ donese plod.

Rješenje: Moguće riječi: dobro tlo, oslonac na Boga, sunce, voda, hrana, rod, blagoslov.

Kakvo sam tlo, Bože moj? Želim da Tvoja riječ u meni donese roda, želim biti blagoslov. Želim biti tlo koje će donijeti stotruk rod. Zato te trebam Bože, sam ne mogu. Oslonim li se samo na

svoje snage, ništa od mene. Ti si moj sijač, ali budi i moje sunce, moja voda i moja hrana. I donijet ću rod.

Aktivnost 6: Čemu služe priče? (rad u paru, 5 minuta)

Rad u paru. Učenici će odgovoriti na pitanja iz udžbenika: „Čemu služe priče?“ i „Zašto Isus priča priče?“ Svaki par oblikuje odgovor u jednoj rečenici, bez korištenja riječi „zato što je lakše“ dok ne objasni što je točno lakše.

Rješenje: Priče koriste poznate slike, pobuđuju maštu, lakše se pamte i pomažu slušatelju otkriti dublju poruku.

Čemu služe priče?

Zašto Isus priča priče?

Aktivnost 7: Prispodoba o sijaču (frontalni rad i individualni odgovor, 9 minuta)

Učenici će pogledati videozapis prispodobe o sijaču. Prije gledanja dobivaju zadatak da uoče četiri vrste tla; nakon gledanja u tablicu upisuju što se događa sa sjemenom i što Isus tumači da ta slika znači.

Rješenje: Uz put – riječ se ne razumije i biva oteta; kamenito – prima s radošću, ali bez korijena; trnje – brige i zavodljivost bogatstva guše riječ; dobra zemlja – sluša, razumije i donosi plod.

TLO
uz put
kamenito
trnje
dobra zemlja

Prispodoba o sijaču; 2:58; Izvor: RodTheNey; YouTube

PRISPODOBA O SIJAČU - Mt 13,3–9.18–23

»Gle, iziđe sijač sijati. I dok je sijao, nešto zrnja pade uz put, dođoše ptice i pozobaše ga. Nešto opet pade na kamenito tlo,

gdje nemaše dosta zemlje, i odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. A kad sunce ogranu, izgorje i jer nemaše korijena, osuši se. Nešto opet pade u trnje, trnje uzraste i uguši ga. Nešto napokon pade na dobru zemlju i davaše plod: jedno stostruk, drugo šezdesetostruk, treće tridesetostruk.« »Tko ima uši, neka čuje!«

»Vi, dakle, poslušajte prispodobu o sijaču. Svakomu koji sluša Riječ o Kraljevstvu, a ne razumije, dolazi Zli te otima što mu je u srcu posijano. To je onaj uz put zasijan. A zasijani na tlo kamenito – to je onaj koji čuje Riječ i odmah je s radošću prima, ali nema u sebi korijena, nego je nestalan: kad zbog Riječi nastane nevolja ili progonstvo, odmah se pokoleba. Zasijani u trnje – to je onaj koji sluša Riječ, ali briga vremenita i zavodljivost bogatstva uguše Riječ, te ona ostane bez ploda. Zasijani na dobru zemlju – to je onaj koji Riječ sluša i razumije, pa onda, dakako, urodi i daje: jedan stostruko, jedan šezdesetostruko, a jedan tridesetostruko.«

Radni predložak:

TLO	ŠTO SE DOGAĐA?	PRENESENO ZNAČENJE
uz put	_____	_____
kamenito	_____	_____
trnje	_____	_____
dobra zemlja	_____	_____

Aktivnost 8: Četiri zamrznute slike (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Svaka skupina dobiva jednu vrstu tla iz prispodobe o sijaču. U deset sekundi priprema zamrznutu sliku bez govora. Razred pogađa o kojem je tlu riječ, a skupina zatim u jednoj rečenici izriče preneseno značenje.

Mogući odgovor: Skupine trebaju jasno povezati vanjsku sliku tla s načinom na koji čovjek sluša i prima Riječ.

Aktivnost 9: Kukolj – dobro i zlo rastu zajedno (rad u paru i zajednička provjera, 7 minuta)

Učenici će pogledati videozapis ili pročitati prispodobu o kukolju. U paru izdvajaju četiri koraka: DOBRO SJEME – KUKOLJ – ČEKANJE – ŽETVA. Zatim u jednoj rečenici objašnjavaju zašto domaćin ne dopušta da se kukolj odmah čupa.

Rješenje: Dobro sjeme je posijano → neprijatelj posije kukolj → domaćin traži da oboje raste do žetve → u žetvi slijedi razdvajanje. Naglasak je na strpljenju i oprezu da se zajedno sa zlom ne uništi i dobro.

Otrovni kukolj u pšenici

Prispodoba o kukolju; 1:04; Izvor: Televizija Zapad; YouTube

Isusovo tumačenje prispodobe o kukolju; 0:53; Izvor: Televizija Zapad; YouTube

PRISPODOBA O KUKOLJU - Mt 13,24–30

Drugu im prispodobu iznese: »Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek posije dobro sjeme na svojoj njivi. Dok su njegovi ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, posije posred žita kukolj i ode. Kad usjev uzraste i isklasa, tada se pokaza i kukolj. Sluge pristupe domaćinu pa mu reknu: 'Gospodaru, nisi li ti dobro sjeme posijao na svojoj njivi? Odakle onda kukolj?' On im odgovori: 'Neprijatelj čovjek to učini.' Nato mu sluge kažu: 'Hoćeš li, dakle, da odemo pa da ga pokupimo?' A on reče: 'Ne! Da ne biste sabirući kukolj iščupali zajedno s njim i pšenicu. Pustite nek oboje raste do žetve. U vrijeme žetve reći ću žeteocima: Pokupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a žito skupite u moju žitnicu.'«

Razgovor:

- Zašto sluge ne smiju odmah čupati kukolj? (Da zajedno s kukoljem ne iščupaju i pšenicu.)
- Kada se kukolj i pšenica razdvajaju? (U vrijeme žetve.)
- Što nas ova slika uči o brzom osuđivanju? (Treba biti strpljiv, provjeravati i čuvati dobro.)

Aktivnost 10: Zrno gorušičino (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će pogledati videozapis o zrnu gorušičinu ili pročitati biblijski tekst. Potom će nacrtati ili napisati strelicu MALO → VELIKO i ispod nje dvije tvrdnje: što je malo na početku i što se događa poslije.

Zadatak proširenja: navesti jedan dobar postupak koji može imati veći učinak nego što se na početku čini.

Rješenje: Malo: zrno; veliko: razvijena biljka koja daje prostor pticama. Poruka: kraljevstvo Božje može početi skromno, ali raste i širi dobro.

Prispodoba o zrnu gorušičinu; 0:21; Izvor: Televizija Zapad; YouTube

PRISPODOBA O ZRNU GORUŠIČINU - Mt 13,31–32

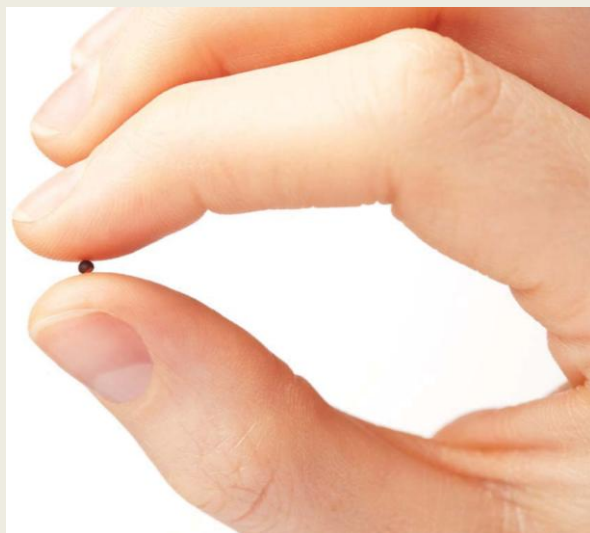
I drugu im prispodobu iznese: »Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek uze gorušičino zrno i posija ga na svojoj njivi. Ono je doduše najmanje od svega sjemenja, ali

kad uzraste, veće je od svega povrća. Razvije se u stablo te dolaze ptice nebeske i gnijezde mu se po granama.«

Radni predložak:

MALO	→	VELIKO

Objašnjenje o zrnu gorušičinu za vjeroučitelja: Vjeroučitelj može pakiranje zrna gorušice nabaviti u velikim trgovinama Interšpara i sl. i dati učenicima nekoliko zrna na dlan da ih vide. **Upozoriti učenike da ih ne probaju jesti zbog alergijskih reakcija, isteka roka trajanja i sl.!**

Gorušica (Brassica nigra ili Sinapis arvensis)

Stablo gorušice

"Isusovu prispodobu o gorušičinu sjemenu (Matej 13, 31–32; Marko 4, 30–32; Luka 13, 18–19) treba shvatiti u simboličnom, a ne botaničkom smislu. U Svetom pismu Isus ističe da se najmanje sjeme (gorušičino) razvija u "drvo" u kojem se ptice mogu gnijezditi, što simbolizira iznenađujući rast Božjeg kraljevstva od skromnih početaka.

Botanički kontekst

Gorušica (Brassica nigra ili Sinapis arvensis) koja raste na Bliskom istoku obično je jednogodišnja biljka koja može doseći 1,5 do 3 metra u visinu, rijetko do 4 metra, ali nikad ne postaje pravo drvo s debelim stablom i granama. Riječ "drvo" u prispodobi vjerojatno je poetično pretjerivanje (hiperbola) koja naglašava kontrast između sićušnog sjemena i impresivnog rezultata.

Zašto se spominje "drvo"?

U starom bliskoistočnom kontekstu, biljke poput gorušice mogle su se smatrati "drvećem" ako su bile dovoljno velike za ptičja gnijezda. Ova slika podsjeća na starozavjetne proročke slike o kraljevstvima (npr. Ezekiel 17:23, Daniel 4:12).

Pretraživanjem pojmova poput "Brassica nigra" ili "mustard plant tree" pronalaze se fotografije gorušice u punoj veličini. Neke moderne interpretacije povezuju prispodobu sa Salvadora persica (pravim drvetom koje raste u pustinjama), ali većina znanstvenika smatra da je Isus govorio o uobičajenoj gorušici.

Salvadora persica

Ključna poruka

Prispodoba naglašava da Božje kraljevstvo, unatoč neuglednim počecima, ima snagu iznenadno narasti i pružiti utočište mnogima. Botanička nesavršenost prispodobe ne umanjuje njezinu dubinu — Isus koristi svakodnevne slike kako bi prenio duhovnu istinu.

Aktivnost 11: Kvasac koji djeluje iznutra (rad u paru, 6 minuta)

Učenici će pogledati videozapis prispodobe o kvascu ili pročitati biblijski tekst.

Rad u paru. Učenici će usporediti kvasac s dobrom riječju ili postupkom koji se možda ne vidi odmah, ali mijenja ozračje skupine. Zapisuju jedan primjer koji nije osobno osjetljiv.

Rješenje: Primjer: jedna osoba počne uključivati učenika koji je često sam pa i drugi počnu činiti isto; promjena se širi iznutra.

Prispodoba o kvascu; 0:32; Izvor: Televizija Zapad; YouTube

PRISPODOBA O KVASCU - Mt 13,33

I drugu im kaza prispodobu: »Kraljevstvo je nebesko kao kad žena uze kvasac i zamijesi ga u tri mjere brašna dok sve ne uskisne.«

Aktivnost 12: Prispodoba o izgubljenoj ovci (frontalni rad i individualni odgovor, 6 minuta)

Učenici će pogledati videozapis prispodobe o izgubljenoj ovci ili će pročitati biblijski tekst. Prije gledanja dobivaju tri riječi koje trebaju pratiti: IZGUBLJENA – TRAŽI – RADOST. Nakon videa odgovaraju na pitanja i jednom rečenicom sažimaju poruku prispodobe.

Rješenje: Pastir ne odustaje od izgubljene ovce nego je traži dok je ne nađe; nakon pronalaska raduje se i poziva druge na radost. Isus ističe radost zbog čovjeka koji se obraća i vraća Bogu.

IZGUBLJENA – TRAŽI – RADOST

Prispodoba o izgubljenoj ovci; 2:10; Izvor: RodTheNey; YouTube

Razgovor:

- Što pastir čini kada izgubi jednu ovcu? (Traži je dok je ne nađe.)
- Kako reagira kada je pronađe? (Stavlja je na ramena i raduje se.)
- Što Isus kaže o radosti na nebu? (Velika je radost zbog jednoga obraćena grešnika.)

PRISPODOBA O IZGUBLJENOJ OVCI

Lk 15,1-7

Nato im Isus kaza ovu prispodobu: »Tko to od vas, ako ima sto ovaca pa izgubi jednu od njih, ne ostavi onih devedeset i devet u pustinji te pođe za izgubljenom dok je ne nađe? A kad je nađe, stavi je na ramena sav radostan pa došavši kući, sazove prijatelje i susjede i rekne im: 'Radujte se sa mnom! Nađoh ovcu svoju izgubljenju.' Kažem vam, tako će na nebu biti veća radost zbog jednog obraćena grešnika negoli zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja.«

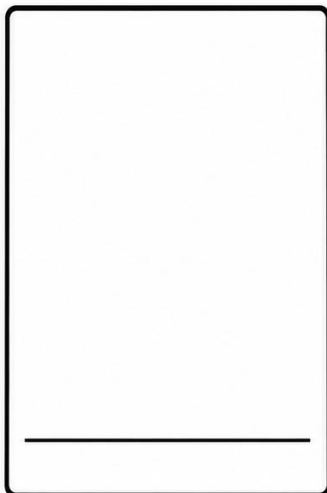
Aktivnost 13: Četiri tla (individualni rad – crtanje bojicama, 9 minuta)

Učenici će u četiri polja nacrtati: UZ PUT – KAMENITO TLO – TRNJE – DOBRA ZEMLJA. U svakom polju mora biti sjeme i ono što se s njim događa. Ispod napišu najviše tri riječi prenesenoga značenja.

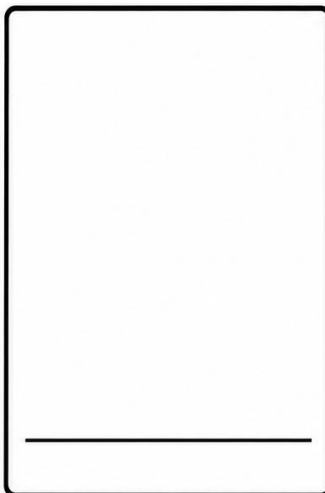
Radni predložak:

U svakom polju nacrtaj sjeme i što se s njim događa. Ispod napiši najviše tri riječi.

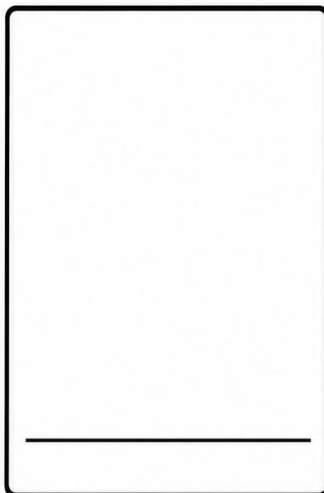
1. UZ PUT

2. KAMENITO TLO

3. TRNJE

4. DOBRA ZEMLJA

Mogući primjer rješenja:

1. UZ PUT

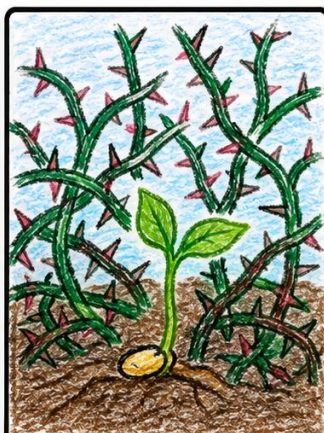
ne razumije riječ

2. KAMENITO TLO

bez korijena

3. TRNJE

brige guše

4. DOBRA ZEMLJA

sluša i plodi

Aktivnost 14: Malo koje raste i mijenja (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će u dva polja nacrtati 1. zrno gorušičino koje izrasta u veliku biljku i 2. malo kvasca koje mijenja cijelo tijesto. Ispod crteža pišu: „Mali početak – veliki učinak.“

U dva polja nacrtaj male početke koji donose velik učinak.

1. ZRNO GORUŠIČINO

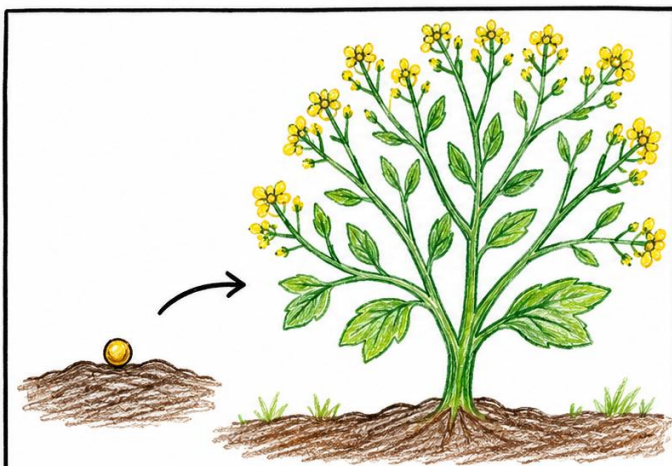
2. KVASAC

Mali početak – veliki učinak.

Mali početak – veliki učinak.

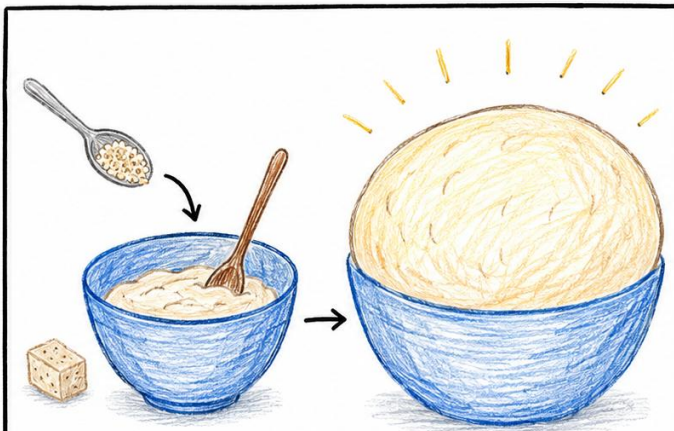
Mogući primjer rješenja:

1. ZRNO GORUŠIČINO

Mali početak – veliki učinak.

2. KVASAC

Mali početak – veliki učinak.

Aktivnost 15: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 7 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Papirić ispod knjige

U knjižnici je Petra posuđivala isti udžbenik kao i mnogi učenici prije nje. Jednoga dana ispod korica pronašla je mali papirić: „Ako ti je danas teško, nemoj odustati. Napravi samo sljedeći mali korak.“ Nije znala tko ga je napisao. Spremila ga je u pernicu i pročitala nekoliko puta prije teškoga testa. Poslije je na drugi papirić napisala: „Pitaj ako ne razumiješ – netko će ti pomoći.“ Ostavi ga je u knjizi koju je vraćala. Nakon nekoliko tjedana knjižničarka je primijetila da se u nekim knjigama pojavljuju kratke poruke ohrabrenja. Nitko nije pokrenuo veliki projekt. Jedna mala rečenica jednostavno je potaknula drugu.

Razgovor:

- Na koju prispodobu podsjeća mali početak koji se širi? (Na zrno gorušičino ili kvasac.)
- Zašto mala dobra riječ može imati velik učinak? (Može ohrabriti drugoga i potaknuti novo dobro.)

Pouka: Dobro može početi malenim i skrivenim korakom, a zatim rasti i širiti se.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)

Učenici će u bilježnicu nacrtati **malu umnu mapu** prema ponuđenim pojmovima. U sredini je PRISPODOBA, a pet grana vode prema ključnim obilježjima.

Rješenje: Grane: kratka priča; svakodnevni život; slikovita usporedba; preneseno značenje; poruka o kraljevstvu Božjem.

PRISPODOBE

U sredini napiši: PRISPODOBA

Dodaj pet grana:

- kratka priča
- svakodnevni život
- slikovita usporedba
- preneseno značenje
- poruka o kraljevstvu Božjem

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 70 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 6 minuta)

Učenici odgovaraju T – točno ili N – netočno. Netočne tvrdnje odmah usmeno ispravljaju.

- Prispodoba je priča bez ikakva prenesenog značenja. (N – ima preneseni smisao i dublju poruku.)
- Isus koristi poznate slike iz svakodnevnoga života. (T)
- U prispodobi o sijaču dobra zemlja označuje onoga koji sluša i razumije Riječ. (T)
- Zrno gorušičino pokazuje kako velik početak postaje malen. (N – malen početak raste.)
- Kvasac pokazuje skriveno djelovanje koje mijenja cjelinu. (T)
- U prispodobi o kukolju domaćin zapovijeda da se kukolj odmah iščupa. (N – traži da oboje raste do žetve.)
- Pastir se raduje kada pronađe izgubljenu ovcu. (T)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad ili rad u paru, 8 minuta)

Učenici će riješiti online križaljku i od početnih slova složiti konačni pojam.

Rješenje: PRISPODOBA.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Nedigitalna alternativa: Parovi dobivaju deset kartica: pet slika iz prispodoba i pet značenja. Pronalaze parove i objašnjavaju jedan izbor.

Radni predložak:

SLIKA	ZNAČENJE – IZMIJEŠANO
sjeme	skriveno djelovanje koje mijenja cjelinu
dobra zemlja	Božja riječ / početak
kvasac	čovjek koji sluša i donosi plod
zrno gorušičino	mali početak koji raste
trnje	brige koje mogu ugušiti Riječ

Aktivnost 20: Mikropauza (*frontalni rad, 2 minute*)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonetka, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Tiha pantomima: vjeroučitelj izgovori jednu svakodnevnu radnju nevezanu uz gradivo – otvaranje kišobrana, vezanje cipela ili pranje prozora. Svi učenici deset sekundi pokretom bez glasa prikazuju istu radnju. Na znak „zamrzni“ ostaju mirni dvije sekunde i vraćaju se radu.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Učenici će poslušati “Riječ svećenika: Prispodoba o kukolju, zrnu gorušičinu i kvascu”; 1:02; Izvor: Televizija Zapad; YouTube

Ili:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor:

- Kojom bi današnjom slikom Isus mogao objasniti da mala dobra stvar može rasti? (Odgovori mogu biti različiti.)
- Što mi pomaže da ne ostanem samo na doslovnoj radnji prispodobe? (Tražim preneseni smisao i dublju poruku.)
- Kako Božja riječ može donijeti „plod“ u školskom danu? (Kroz dobre odluke i ponašanje.)

Sinteza:

Učenici će provesti postupak 3–2–1: napisati 3 ključne riječi o prispodobama, 2 slike koje pamte i 1 rečenicu kojom objašnjavaju zašto Isus govori u prispodobama.

Rješenje: Primjer: priča – usporedba – poruka; sjeme i kvasac; „Isus kroz poznate slike vodi prema dubljem značenju kraljevstva Božjega.“

Zaključak vjeroučitelja: Prispodobe su jednostavne priče i slike iz svakodnevnoga života koje imaju preneseno značenje. Isus njima približava misterij kraljevstva Božjega i poziva slušatelja da Riječ primi, razumije i donese plod.

Samovrednovanje:

Učenici će dovršiti samo jednu rečenicu: „Danas sam najjasnije shvatio...“ ili „Još trebam bolje razumjeti...“. Rečenicu mogu zapisati privatno u bilježnicu.

Danas sam najjasnije shvatio...

Još trebam bolje razumjeti...

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 70.

Ili:

Učenici će u četiri rečenice prepričati prispodobu o sijaču i u petoj napisati njezinu poruku.

Izborna domaća zadaća: Učenici će u svom okruženju pronaći jedan malen predmet ili događaj koji bi mogao poslužiti kao usporedba za veliko dobro i smisliti jednu rečenicu prispodobnoga tipa.

Završna molitva:

Bože, hvala Ti za jednostavne slike kroz koje nam Isus govori o velikim stvarnostima. Učini naše srce dobrim tlom, da Tvoja riječ u nama raste, mijenja nas iznutra i donosi dobar plod za druge. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	10 minuta
Aktivnost 7: Prispodoba o sijaču	8 minuta
Aktivnost 9: Kukolj – dobro i zlo rastu zajedno	6 minuta
Aktivnost 12: Prispodoba o izgubljenoj ovci	6 minuta
Završni dio	8 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici navesti barem četiri književne vrste u Bibliji?
- ☐ Mogu li objasniti pojam prispodobe ili parabole?
- ☐ Mogu li razlikovati svakodnevnu sliku od prenesenoga značenja?
- ☐ Mogu li protumačiti četiri vrste tla u prispodobi o sijaču?
- ☐ Mogu li objasniti poruku prispodoba o kukolju, zrnu gorušičinu i kvascu?
- ☐ Mogu li prepričati prispodobu o izgubljenoj ovci i objasniti razlog radosti zbog njezina pronalaska?